

Årsrapport 2017

Koordineringsgruppen for storulykkeforskriften (KFS)

1. Innledning

Koordineringsgruppen for storulykkeforskriften (KFS) er opprettet for på beste måte å oppfylle Seveso-direktivets krav til oppfølging av myndighetsforpliktelsene. Samarbeidende myndigheter er Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Arbeidstilsynet (AT), Miljødirektoratet, Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO) og Petroleumsstilsynet (Ptil). DSB leder koordineringsgruppen, og har et teknisk sekretariat som støtte for myndighetenes oppfølging av forskriften.

KFS sine arbeidsoppgaver er beskrevet i mandat av 6. desember 2011, sekretariatets oppgaver fremkommer av vedlegg til mandatet for KFS.

Koordineringsgruppen har i 2017 hatt følgende medlemmer:

Etat	Navn	Funksjon
AT	Ingar Andersen/ Kristin Log Indbjo Kristin Log Indbjo / Ingar Andersen	Medlem/ varamedlem (tom 31.mai) Medlem/ varamedlem (fra 1. juni)
Miljødirektoratet	Lars Drolshammer/ Håkon Oen/ Kari Kjønigsen Kari Kjønigsen /Håkon Oen/Alexander Kristiansen	Medlem/ varamedlem/varamedlem (tom. 31. mai) Medlem/ varamedlem/varamedlem (fra 1. juni)
NSO	Bjørn Egil Jacobsen / Inger Bye	Medlem / varamedlem
Ptil	Arne Johan Thorsen / Espen Landro	Medlem/ varamedlem
DSB	Vibeke Henden Nilssen Kåre Løvdal Ragnhild Gjøstein Larsen	Sekretariat (saksbehandler) Sekretariat (juridisk saksbehandler) Sekretariat (leder og saksbehandler)

Koordineringsgruppen har i 2017 hatt 6 ordinære møter og et to-dagers planleggingsmøte. Ressursmessig har storulykkemyndighetene i 2017 brukt mer ressurser enn i 2016. Dette skyldes økt antall virksomheter, økte tilsynskrav fra EU og økt veiledning og annen oppfølging som følge av ny storulykkeforskrift.

DSB har i 2017 brukt ca. 1,9 årsverk på koordineringsgruppen og arbeidet i sekretariatet for storulykkekoordineringen. Sekretariatet står for saksbehandling, tilrettelegging og saksforberedelse til møter, kontakt med virksomheter og har hovedansvaret for gjennomføring av seminarer og konferanser og for revisjon av storulykkeforskriften. Videre ivaretar sekretariatet hovedkontakten mot EU og tekniske arbeidsgrupper i EU-systemet, og all rapportering til EU vedrørende oppfølging av Seveso III-direktivet. En jurist og to medarbeidere med teknisk/naturvitenskaplig bakgrunn er tilknyttet sekretariatet.

Tall fra sekretariatet for 2017 viser følgende omfang av oppdaterte sikkerhetsrapporter og meldinger som er sendt ut for vurdering:

- 17 (14 i 2016) sikkerhetsrapporter er sendt til behandling. Mange rapporter blir fortsatt underkjent ved første gangs behandling fordi de ikke tilfredsstillers forskriftens krav.
- 29 (21 i 2016) meldinger etter storulykkeforskriften er sendt myndighetene til behandling. Ni meldinger for eksplosivlagre er behandlet av DSB i fm utstedelse av tillatelse og kommer i tillegg til de 29.

- DSBs arkiv har for 2017 registrert 440 journalposter for koordineringsgruppens sekretariat, tilsvarende tall for 2016 var 269. Dette skyldes blant annet at vi har varslet og utstedt fornyede vedtak om dominoeffekt til 38 virksomheter, og at vi har måttet sende ut påminninger til ca 60 virksomheter som ikke har levert den dokumentasjonen de skal til fastsatt frist.

I tillegg til dette kommer den myndighetsinterne korrespondansen relatert til disse journalpostene, møter og annen kontakt med virksomheter som ønsker informasjon og veiledning relatert til utarbeidelse eller oppdatering av dokumentasjon. Sekretariatet mottar i løpet av året mange henvendelser fra lokale og regionale myndigheter med anmodninger om mer detaljert informasjon om virksomheters sikkerhetsrapporter, meldinger og tilsynsresultater. Antallet innsynsbegjæringer er nå relativt stabilt.

2. Rapportering av status for planlagte aktiviteter i 2017

2.1 Videre implementering av Seveso III-direktivet

Det ble i arbeidet med ny storulykkeforskrift identifisert et behov for å få til en bedre forankring av kravene i Seveso III-direktivet om ekstern beredskap og arealplanlegging i norsk myndighetspraksis og relevant lovgivning, og dette arbeidet fortsatte i 2017.

DSB har gjennomført informasjon og veiledning relatert til direktivets krav til arealplanlegging, og gav i 2017 ut en egen veileder til kommunens arealplanleggere om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter. Som grunnlag for etablering av hensynssoner, utviklet DSB i 2017 retningslinjer for hvordan kvantitative risikoanalyser for beregning av risikokonturer skal gjennomføres. DSB har videre innhentet en rettslig utredning om mulige erstatningsmessige konsekvenser ved etablering av hensynssoner rundt eksisterende storulykkevirksomheter.

Når det gjelder ekstern beredskap har DSBs sekretariat gitt innspill til endringer i relevante forskrifter og tilhørende veiledninger som er under revisjon (forskrift om kommunal beredskap og dimensjoneringsforskriften). Videre er det holdt innlegg for regionale helseforetak om Sevesodirektivets krav og betydningen av deres rolle i den eksterne beredskapen, og det har vært dialog med politiet v/ POD om forankring av kravene i politiets interne rutiner.

To temaveiledere til forskriften er publisert i 2017. Dette er temaveiledning om strategi for å forebygge og begrense storulykker og temaveiledning om summeringsregelen.

Koordineringsgruppen har hatt en gjennomgang av notatet om myndighetenes plikter som ble sendt alle etatene og deres departementer i 2014, og har identifisert områder som fortsatt krever oppfølging i 2018.

2.2 Årsrapport og oppsummering av tilsynsresultater for 2016

DSBs sekretariat utarbeidet en rapport som oppsummerte gruppens arbeid og oppnådde resultater i 2016 samt et vedlegg til rapporten som oppsummerer myndighetenes samlede tilsynsresultater på storulykkeområdet i 2016. Årsrapporten ble oversendt berørte departementer i februar 2017.

2.3 Storulykkeseminar 2017 og planlegging for 2018

Dette årlige seminaret er en viktig faktor i arbeidet med å sikre at etatenes tilsynspersonell opptrer mest mulig likt når de gjennomfører tilsyn, og bidrar til informasjon og erfaringsutveksling mellom etatene. Seminaret i 2017 hadde 34 deltakere og ble gjennomført 24. og 25. januar 2017. Temaer var:

- Oppsummering av tilsynsresultater fra 2016.
- Informasjon fra storulykkesekretariatet, herunder om ny storulykkeforskrift
- Føringer for tilsynet i 2017 – obligatorisk tema vedlikehold.
- Informasjon om regelverkskrav til vedlikehold.
- Innlegg fra Norsk Hydro og Bilfinger Industrial Services om erfaringer knyttet til vedlikehold og vedlikeholdssystemer.
- Innlegg fra DSB-ansatt om masteroppgave med tema: "Krav til vedlikehold; tar storulykkevirksomheter i Norge hensyn til menneskelig feilhandling"
- Erfaringer fra tilsynsetatenes fellesaksjon 2016 – informasjon fra prosjektleder.
- Gruppearbeid som forberedelse til tilsynet i 2017.
- Informasjon om ny storulykkeforskrift.
- CSB-video om West Fertilizer ulykken med etterfølgende innlegg fra Yara om hvordan de arbeider for at tilsvarende hendelser ikke skal skje i Norge.

Evalueringsene viste at deltakerne jevnt over var meget godt fornøyd med arrangementet og det faglige innholdet.

Storulykkeseminar 23. og 24. januar 2018 ble planlagt og forberedt av DSBs sekretariat og Miljødirektoratet høsten 2017.

2.4 Tilsynet på storulykkeområdet

Obligatorisk tema i tilsynet i 2017 var vedlikehold, med fokus på planlegging, gjennomføring, rapportering og oppfølging, vedlikeholdsrelaterte uhell mv., og oppfølging av forrige tilsynsrapport.

Ved tilsynet i 2017 ble det ført tilsyn med hjemmel i ny storulykkeforskrift, men det skulle ikke gis avvik på manglende oppfyllelse av nye krav før overgangsperioden utløp 1. juni 2017.

Føringene for tilsynet i 2017 var mindre omfattende enn tidligere år, blant annet for å legge bedre til rette for at tilsynet skulle kunne gjennomføres på en dag, noe som er vurdert nødvendig for å kunne møte direktivets endrede krav om tilsyn.

Tilsynet i 2017 ble gjennomført med bakgrunn i den fordelingen som ble avtalt i november/desember 2016.

Totalt ble det gjennomført 76 tilsyn som omfattet 90 storulykkevirksomheter. Det ble gjennomført seks konserntilsyn i 2017. Utover det ordinære tilsynet ble det også i 2017 gjennomført særskilt oppfølging av en virksomhet som følgende av manglende vilje eller evne til å gjennomføre forbedringer. Ni planlagte tilsyn som omfattet 14 storulykkevirksomheter ble av ulike årsaker ikke gjennomført. Avvikene skyldes i hovedsak sykdom og ressursmangel. DSB var den etaten som måtte avlyse flest tilsyn. Til tross for dette ble det i 2017 gjennomført 15 flere tilsyn enn i 2016.

38 av 93 rapportpliktige virksomheter hadde ikke tilsyn i 2017 fordi det er etablert en flerårig tilsynsplan for disse, eller fordi de er omfattet av en konsernplan. Koordineringsgruppen mener derfor å ha lyktes godt med risikobaseringen av tilsynet innenfor de rammene som EU har gitt i Seveso III-direktivet, og vil

fortsette arbeidet med risikobasering av tilsynet med storulykkevirksomhetene både gjennom etablering av flerårige tilsynsplaner for virksomheter som kvalifiserer for sjeldnere tilsyn, og gjennom effektivisering av tilsynet med konsern som eier flere virksomheter underlagt forskriften. Dette bidrar til en styring av ressursbruken mot virksomheter hvor tilsyn er mer påkrevd.

Koordineringsgruppen har i 2017 vurdert tilsynsplaner som følger:

- 13 sikkerhetsrapportpliktige virksomheter for to- eller treårig plan, basert på innspill fra tilsynspersonell. Av disse ble 6 avslått og skal vurderes på nytt ved senere tilsyn og 7 ble vedtatt.
- konsernplan for 3 konsern
- 17 meldepliktige virksomheter ble i tilsynet vurdert for endret tilsynsfrekvens (mer enn tre år), 8 av disse kvalifiserte for sjeldnere tilsyn.

Kommentarer til de samlede tilsynsresultatene:

- Gjennomsnittlig antall funn i tilsynene i 2017 er 3,8 og ligger noe lavere enn i 2016.
- For første gang i storulykketilsynet ser vi at det gjennomsnittlige antallet funn er likt for meldepliktige og sikkerhetsrapportpliktige virksomheter. Tidligere har det vært dårligere resultater hos de meldepliktige virksomhetene. Disse resultatene kan indikere at gjentatte tilsyn fører til langsiktige forbedringer, men det er for tidlig å si noe om dette nå, vi trenger tall fra flere år
- For det obligatoriske temaet vedlikehold var det som forventet en kraftig økning av antallet avvik og anmerkninger.

En mer detaljert omtale av de samlede tilsynsresultatene er gitt i vedlegg til rapporten.

Seveso III-direktivets krav om tilsynsfrekvens for sikkerhetsrapportpliktige virksomheter er overholdt så langt som mulig, men avlyste tilsyn bidrar til avvik fra direktivkravet. For meldepliktige virksomheter har det alltid vært problematisk å overholde frekvenskravet, og dette har ikke blitt mindre utfordrende

47 meldepliktige virksomheter hadde i 2017 ordinært tilsyn eller var omfattet av et konserntilsyn. Til dette må vi også bemerke at ikke alle virksomheter som er omfattet av konsernplaner blir besøkt i løpet av et konserntilsyn. Virksomhetene forventes å følge opp avdekkede feil og mangler selv i de anleggene vi ikke besøker, og forventes å rapportere tilbake på dette.

KFS utarbeidet i desember 2017 føringer for obligatoriske tema for tilsynet i 2018.

Det ble ikke utarbeidet en samlerapport om resultater fra siste 10 års storulykketilsyn, da ressursene i stedet ble benyttet til gjennomføring av storulykketilsyn.

2.5. Oversikt over og informasjon om storulykkevirksomheter

Oversikter over rapport- og meldepliktige virksomheter oppdateres kontinuerlig av sekretariatet. Oversiktene benyttes aktivt både i tilsynsplanlegging, i forbindelse med informasjon til regionale og lokale myndighetene om storulykkevirksomheter innenfor deres ansvarsområder, og for andre oppgaver som krever slik oversikt.

Pr. 31.12.2017 kan vi summere opp som følger:

- Det er registrert 95 sikkerhetsrapportpliktige og 232 meldepliktige storulykkevirksomheter.

- Eksplosivlagre utgjør ca. 40 % av virksomhetene og tankanlegg for olje og gass utgjør ca. 25 % av virksomhetene
- 160 kommuner har storulykkevirksomheter

Oppdaterte oversikter over storulykkevirksomheter ble sendt ut fra DSBs sekretariat til regionale og lokale offentlige etater i desember 2017. Slik informasjon har blitt gitt årlig siden juni 2006.

DSBs sekretariat oppdaterer årlig individuelle oversikter over tilsynsresultater for hver enkelt storulykkevirksomhet. Oversiktene sendes tilsynspersonell som informasjon for tilsynsplanleggingen, og bidrar også til at vi lettere kan identifisere virksomheter som har gjentatte avvik innenfor samme område, og som ikke evner eller har vilje til å iverksette nødvendige forbedringer etter tilsyn.

2.6 Seveso-konferanse og Seveso-nettverk

Planlagt møte i Seveso-nettverket ble ikke gjennomført i 2017, både på grunn av kapasiteten i DSBs sekretariat, og problemer med å få innlegg fra virksomhetene om deres arbeid med strategi for storulykke.

Det er gjennomført et planleggingsmøte for Sevesokonferansen 2018. I programkomitéen for arrangementet er Lloyds Register, Felleskjøpet, LO, NSO og DSB.

2.7 Informasjon fra koordineringsgruppen

DSBs sekretariat har i 2017 omarbeidet informasjonen om storulykkeforskriften som ligger på dsb.no, og alle myndighetene har gjort oppdateringer på sine hjemmesider.

Sekretariatet har i 2017 laget to nyhetsoppslag for etatenes hjemmesider. Tema for disse har vært nye temaveiledere og informasjon om ny nettside.

2.8 Dominovedtak

DSBs sekretariat har varslet og fattet oppdaterte vedtak om dominoeffekt for 38 virksomheter.

2.9 Internasjonalt arbeid

Det har i 2017 vært et møte i Seveso Expert Group (SEG). DSB og Miljødirektoratet deltok på møtet.

DSB har deltatt på møter i arbeidsgruppen og i styringsgruppen for tilsyn (Technical Working-group 2 - TWG2) i 2017. TWG2 arbeider for erfaringsutveksling på tilsynsområdet og arrangering av Mutual Joint Visits (MJVer) for tilsynspersonell.

DSB har også deltatt i arrangementskomitéene for: MJV om LNG og LPG, og Chemical Accidents Risk Seminar. DSB deltok med to deltakere på begge arrangementer, og Ptil deltok med en representant på Chemical Accidents Risk Seminar. Alle norske deltakere holdt innlegg på arrangementene.

2.10 Planer for Koordineringsgruppens arbeid i 2018

Koordineringsgruppen utarbeidet i desember 2017 en aktivitetsplan for arbeidet i 2018.

Tønsberg 22. mars 2018

Ragnhild Gjøstein Larsen

På vegne av Koordineringsgruppen for storulykkeforskriften

Vedlegg: Oppsummering av tilsynsresultater for 2017

A. Innledning

Obligatorisk tema i tilsynet i 2017 var vedlikehold, med fokus på planlegging, gjennomføring, rapportering og oppfølging, vedlikeholdsrelaterte uhell mv., og oppfølging av forrige tilsynsrapport.

Ved tilsynet i 2017 ble det ført tilsyn med hjemmel i ny storulykkeforskrift, men det skulle ikke gis avvik på manglende oppfyllelse av nye krav før overgangsperioden utløp 1. juni 2017.

Føringene for tilsynet i 2017 var mindre omfattende enn tidligere år, blant annet for å legge bedre til rette for at tilsynet skulle kunne gjennomføres på en dag, noe som er vurdert nødvendig for å kunne møte direktivets endrede krav om tilsyn.

Tilsynet i 2017 ble gjennomført med bakgrunn i den fordelingen som ble avtalt i november/desember 2016.

Totalt ble det gjennomført 76 tilsyn som omfattet 90 storulykkevirksomheter. Det ble gjennomført seks konserntilsyn i 2017. Utover det ordinære tilsynet ble det også i 2017 gjennomført særskilt oppfølging av en virksomhet som følgende av manglende vilje eller evne til å gjennomføre forbedringer. Ni planlagte tilsyn som omfattet 14 storulykkevirksomheter ble av ulike årsaker ikke gjennomført. Avvikene skyldes i hovedsak sykdom og ressursmangel. DSB var den etaten som måtte avlyse flest tilsyn. Til tross for dette ble det i 2017 gjennomført 15 flere tilsyn enn i 2016.

38 av 93 rapportpliktige virksomheter hadde ikke tilsyn i 2017 fordi det er etablert en flerårig tilsynsplan for disse, eller fordi de er omfattet av en konsernplan. Koordineringsgruppen mener derfor å ha lykkes godt med risikobaseringen av tilsynet innenfor de rammene som EU har gitt i Seveso III-direktivet, og vil fortsette arbeidet med risikobasering av tilsynet med storulykkevirksomhetene både gjennom etablering av flerårige tilsynsplaner for virksomheter som kvalifiserer for sjeldnere tilsyn, og gjennom effektivisering av tilsynet med konsern som eier flere virksomheter underlagt forskriften. Dette bidrar til en styring av ressursbruken mot virksomheter hvor tilsyn er mer påkrevd.

Koordineringsgruppen har i 2017 vurdert tilsynsplaner som følger:

- 13 sikkerhetsrapportpliktige virksomheter for to- eller treårig plan, basert på innspill fra tilsynspersonell. Av disse ble 6 avslått og skal vurderes på nytt ved senere tilsyn og 7 ble vedtatt.
- konsernplan for 3 konsern
- 17 meldepliktige virksomheter ble i tilsynet vurdert for endret tilsynsfrekvens (mer enn tre år), 8 av disse kvalifiserte for sjeldnere tilsyn.

Kommentarer til de samlede tilsynsresultatene:

- Gjennomsnittlig antall funn i tilsynene i 2017 er 3,8 og ligger noe lavere enn i 2016.
- For første gang i storulykketilsynet ser vi at det gjennomsnittlige antallet funn er likt for meldepliktige og sikkerhetsrapportpliktige virksomheter. Tidligere har det vært dårligere resultater hos de meldepliktige virksomhetene. Disse resultatene kan indikere at gjentatte tilsyn fører til langsiktige forbedringer, men det er for tidlig å si noe om dette nå, vi trenger tall fra flere år

- For det obligatoriske temaet vedlikehold var det som forventet en kraftig økning av antallet avvik og anmerkninger.

Seveso III-direktivets krav om tilsynsfrekvens for sikkerhetsrapportpliktige virksomheter er overholdt så langt som mulig, men avlyste tilsyn bidrar til avvik fra direktivkravet. For meldepliktige virksomheter har det alltid vært problematisk å overholde frekvenskravet, og dette har ikke blitt mindre utfordrende. 47 meldepliktige virksomheter hadde i 2017 ordinært tilsyn eller var omfattet av et konserntilsyn. Til dette må vi også bemerke at ikke alle virksomheter som er omfattet av konsernplaner blir besøkt i løpet av et konserntilsyn. Virksomhetene forventes å følge opp avdekkede feil og mangler selv i de anleggene vi ikke besøker, og forventes å rapportere tilbake på dette.

B. Mer detaljert om storulykketilsynet i 2017 og resultatene av dette

Det ordinære tilsynet med storulykkevirksomhetene i 2017 avdekket til sammen 140 avvik og 140 anmerkninger. Dette representerer i gjennomsnitt 1,9 avvik og 1,9 anmerkning pr tilsyn, eller et samlet gjennomsnitt på 3,8 funn pr tilsyn (se Tabell 1). Tallene er marginalt lavere enn for 2016.

Antallet funn gir kun et bilde av tilstanden og utviklingen, det å telle avvik og anmerkninger sier i seg selv ikke noe om nivået på tilstanden i virksomhetene, men er likevel en indikator på utviklingen. Det er innholdet i manglene og forbedringsområdene som best beskriver tilstanden. Vi observerer fortsatt at vi i tilsynsrapportene gir flere detaljavvik og færre systemavvik enn tidligere.

For første gang i storulykketilsynet ser vi at det gjennomsnittlige antallet avvik og anmerkninger er likt for meldepliktige og sikkerhetsrapportpliktige virksomheter, etter mange år med en gradvis forbedring. Tidligere har det vært dårligere resultater hos de meldepliktige virksomhetene. I 2012 var det gjennomsnittlige antallet funn ved tilsynet 4,1, mens gjennomsnittet for de meldepliktige virksomhetene var 6,1. For 2016 er det samme tallene henholdsvis 4,0 og 4,5. At forskjellen mellom de melde- og sikkerhetsrapportpliktige virksomhetene nå er borte, mener vi delvis kan forklares med at mange av de meldepliktige virksomhetene nå har hatt minst to storulykketilsyn, men det er for tidlig å si noe absolutt om dette. For de sikkerhetsrapportpliktige virksomhetene ser tallene dessverre ut til å holde seg relativt stabile, til tross for at mange av disse har årlige tilsyn.

Koordineringsgruppen har i mange år vært opptatt av at det i tilsynsrapportene må fremgå tydelig hvilket regelverk det påpekes brudd på. Det er viktig å angi hjemmel både i storulykeforskriften, internkontrollforskriften og etatenes eget fagregelverk. Dette bidrar til at virksomhetene får en bedre forståelse av sammenhengen mellom fagregelverket, storulykeforskriften og internkontrollforskriften. Vi har siden 2010 erfart jevnlig forbedring med hensyn til det hjemmelsgrunnlaget som angis i tilsynsrapportene, i 2010 var storulykeforskriften benyttet som hjemmelsgrunnlag for avvik i 30 % av rapportene fra storulykketilsynet, I 2017 var tallet 88 %.

a) Resultater fra tilsynet i 2017 sammenliknet med tidligere år

Ser vi på den generelle utviklingen ift. antall funn på tilsynene, har vi registrert følgende utvikling fra 2010:

År	Antall tilsyn	Gjennomsnitt avvik pr tilsyn	Gjennomsnitt anm. pr tilsyn	Gjennomsnitt funn (avvik + anmerkninger) pr tilsyn
2009	49	1,3	1,6	2,9
2010	69	0,9	2,4	3,3
2011	60	1,6	1,9	3,5
2012	63 (av tot 67)	2,3 (§6: 3,9)	1,8 (§6: 2,2)	4,1 (§6: 6,1)
2013	57 (av tot. 58)	2,1 (§ 6: 3,0)	2,0 (§ 6: 2,6)	4,1 (§ 6: 5,6)
2014	58 (av. tot 62)	2,1 (§ 6: 2,5)	2,2 (§ 6: 2,4)	4,3 (§ 6: 5,9)
2015	56	1,3 (§ 6: 2,05)	1,9 (§ 6: 2,1)	3,2 (§ 6: 4,15)
2016	56 (av totalt 61)	1,8 (§ 6: 2,0)	2,2 (§ 6: 2,5)	4,0 (§ 6: 4,5)
2017	74 (av totalt 76)	1,9 (§6: 1,86)	1,9 (§6: 1,94)	3,8 (§6: 3,8)

Tabell 1: Utvikling i gjennomsnittlig antall funn fra 2009 – 2017

I fire av tilsynene ble det ikke avdekket avvik eller anmerkninger, og i 15 av tilsynene ble det ikke avdekket avvik, kun anmerkninger. Det er alltid noen anmerkninger som for en utenforstående ser ut som de burde ha vært avvik, men her har vi registrert store forbedringer de siste årene.

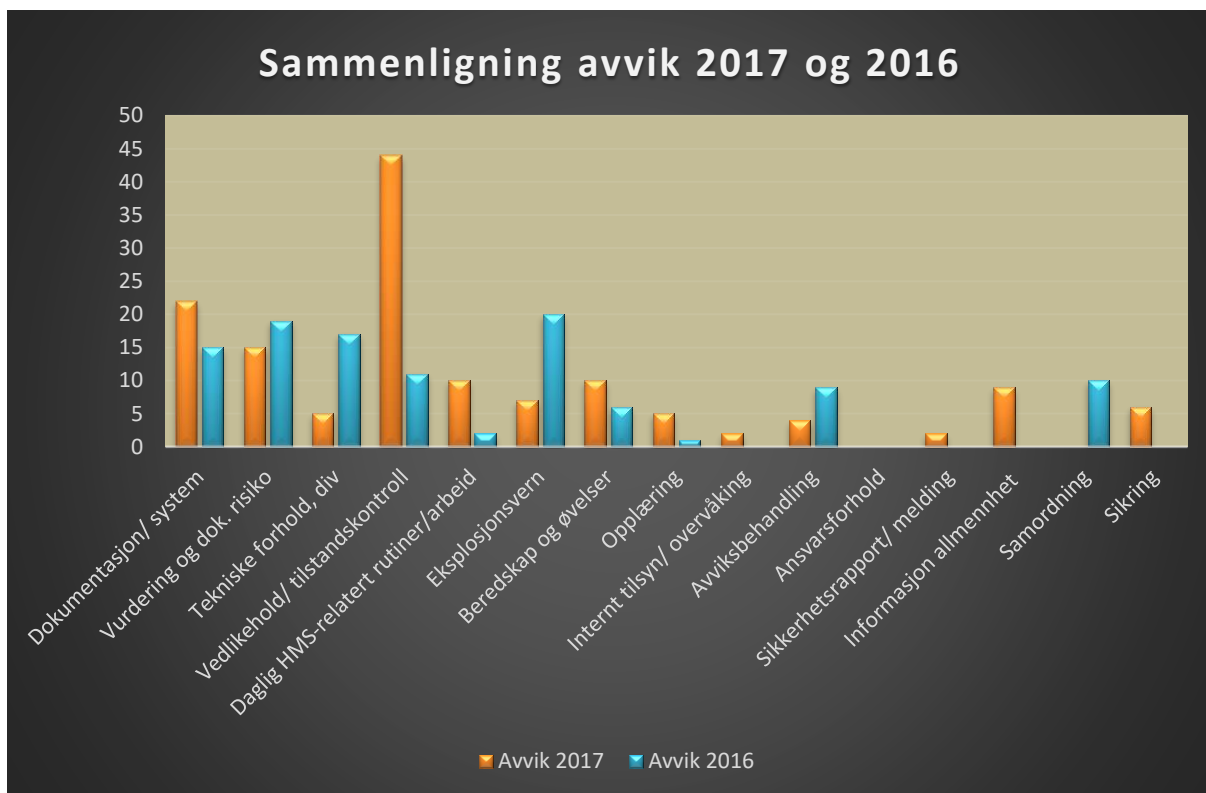
b) Fordeling av avvik og anmerkninger på tema

I tabellen nedenfor er det listet opp hvordan avvik og anmerkninger fra samtlige tilsyn i 2017 er fordelt på ulike tema. Tallene i parentes angir resultatene i 2016.

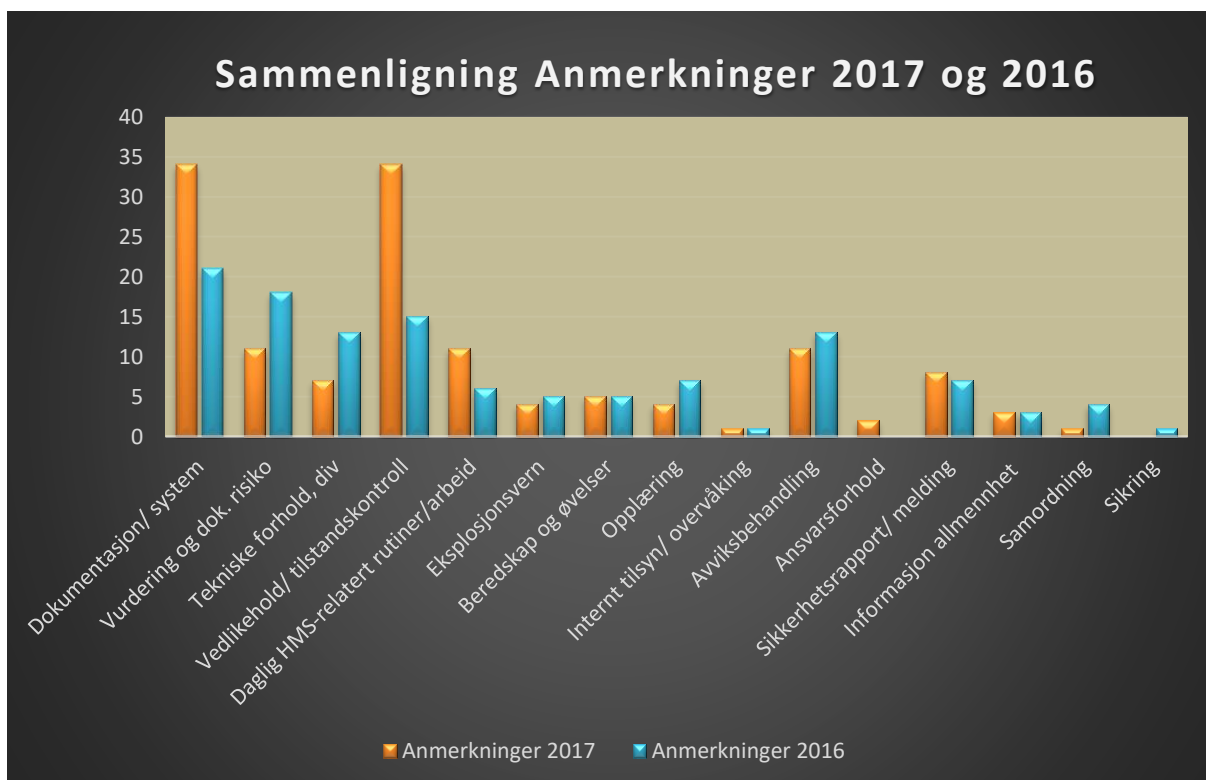
Tema	Antall avvik 2017 (2016)	Antall anm. 2017 (2016)
Dokumentasjon/ system	22 (14)	34 (20)
Vurdering og dok. risiko	15 (19)	11 (17)
Tekniske forhold, div	5 (17)	7 (13)
Vedlikehold/ tilstandskontroll (obligatorisk tema 2017)	44 (11)	34 (15)
Daglig HMS-relatert rutiner/-arbeid	10 (0)	11 (6)
Eksplosjonsvern	5 (20)	4 (5)
Beredskap og øvelser	10 (6)	5 (5)
Opplæring	5 (1)	4 (7)
Internt tilsyn/ overvåking	2 (0)	1 (1)
Avviksbehandling	4 (7)	11 (13)
Ansvarsforhold	0 (0)	2 (0)
Sikkerhetsrapport/ melding	2 (0)	8 (7)
Informasjon allmennhet	9 (0)	3 (3)
Samordning	0 (8)	1 (4)
Sikring	6 (0)	0 (1)

Tabell 2: Avvik og anmerkninger fordelt etter tema

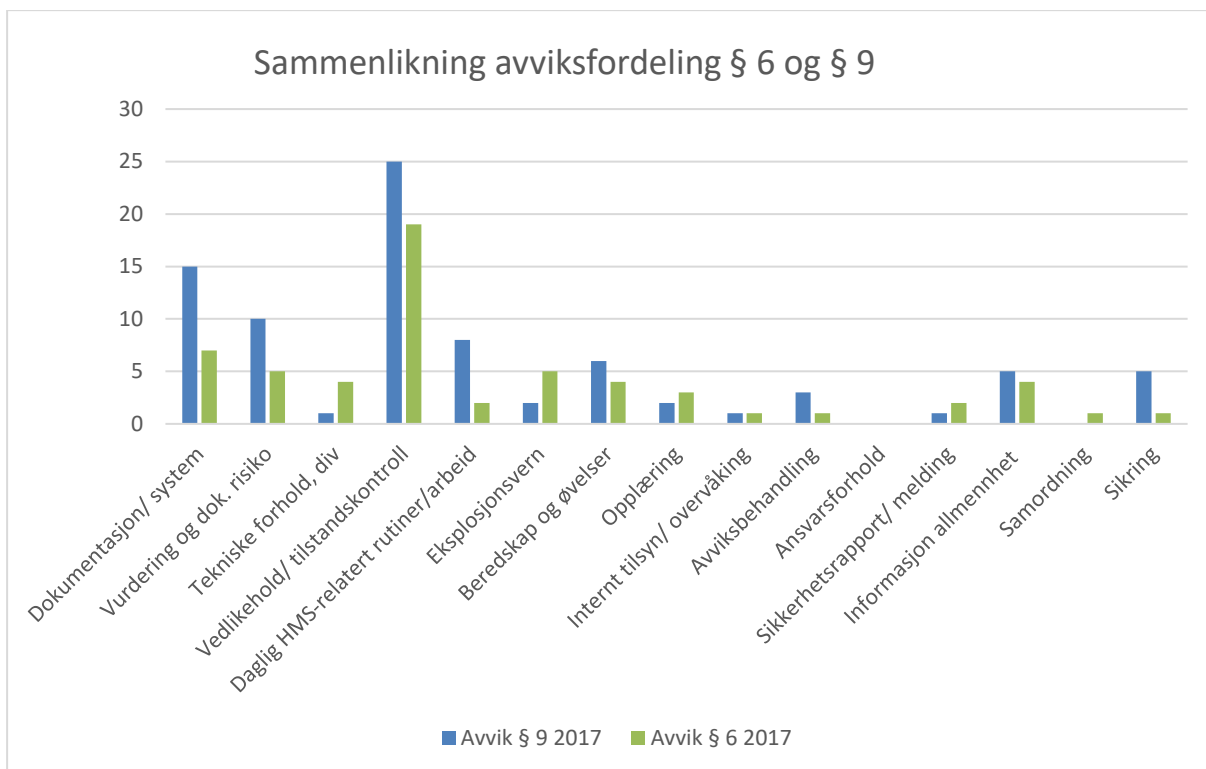
Det var ikke uventet at vi ser en stor økning i antallet avvik og anmerkninger innenfor det obligatoriske temaet vedlikehold/ tilstandskontroll. Variasjonene innenfor de andre temaområdene er mindre, men vi ser igjen en økning av både avvik og anmerkninger relatert til dokumentasjon/ system generelt. Til dette må bemerkes at mangler mht. dokumentasjon/system for de ulike temaene er regnet som avvik eller anmerkning innenfor det enkelte temaet. Rent generelt kan vi si at mangel på dokumentasjon av oppfyllelse av myndighetskrav er en av virksomhetenes største utfordringer. Mange arbeider nok langt bedre med HMS-relaterte forhold i praksis, enn det dokumentasjonen deres tilsier. Informasjon til allmennheten er et annet område hvor det var gitt mange avvik sammenlignet med tidligere år, og dette vil bli fulgt opp i tilsynet i 2018 som at obligatorisk tema.

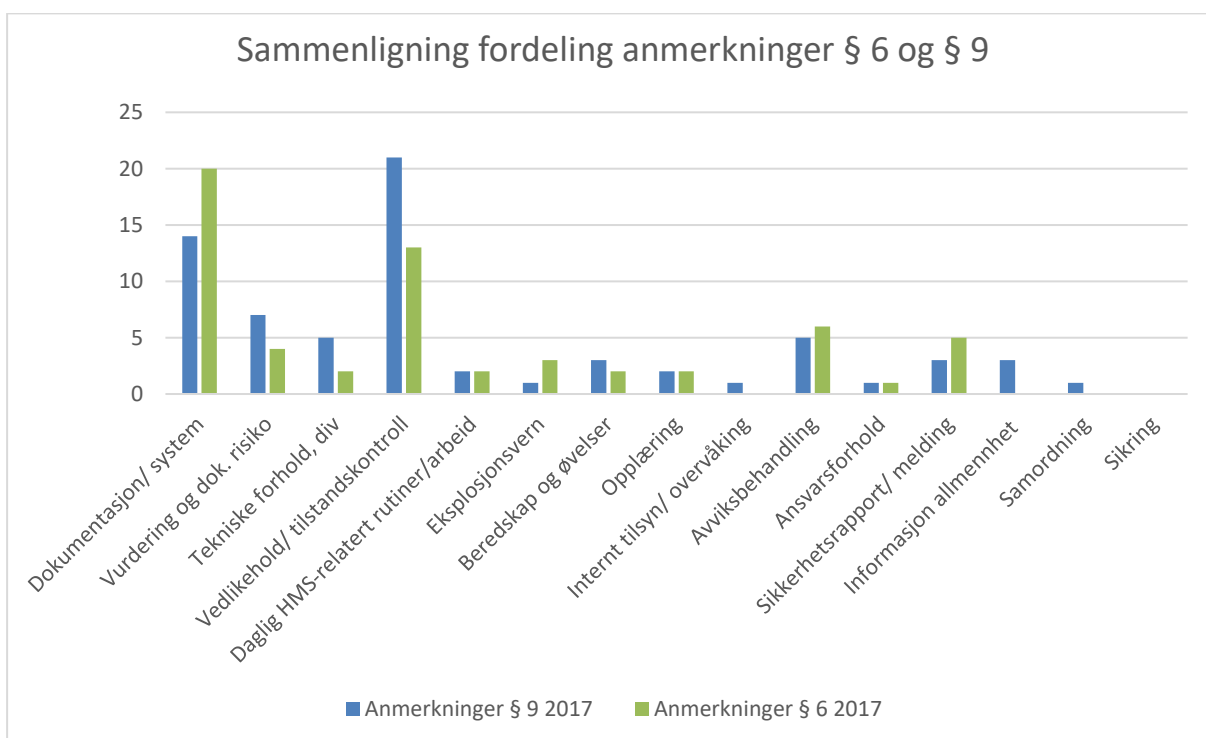
Figur 1. Diagram avvik 2016-2017 fordelt etter tema

Figur 2 Diagram anmerkninger 2016- 2017 fordelt etter tema

Figur 3 Sammenlikning avviksfordeling § 6 og § 9 fordelt etter tema

Figur 4 Sammenlikning fordeling anmerkninger § 6 og § 9 fordelt etter tema

Disse sammenlikningene mellom § 6 og § 9 sier kanskje ikke så mye, men viser likevel at det ikke er store forskjeller på virksomhetenes utfordringer inne for de ulike områdene.

c) Eksempler på funn fra tilsynet i 2017

Nedenfor gis noen eksempler på avvik og anmerkninger som er påpekt gjennom tilsynet. Formuleringene er ikke identiske med tilsynsrapportene, og eksemplene er gitt for å vise typiske mangler som påpekes innenfor utvalgte områder

Vedlikehold og tilstandskontroll (obligatorisk tema)

- Virksomheten kunne ikke dokumentere at anlegget holdes i forsvarlig stand og vedlikeholdes.
- Virksomhetens forebyggende vedlikeholdsprogram og rutine for oppfølging har enkelte mangler.
- Det mangler dokumenterte akseptkriterier for teknisk tilstand for tankanlegg.
- Virksomheten har ikke dokumentert vedlikehold av HF-sensor i anlegg som bruker flussyre.
- Utstyr og rørsystemer er mangelfullt skiltet og merket.
- Mangelfull vurdering vedrørende utsettelse av kontrollintervall for sikkerhetskritisk utstyr.
- Virksomheten mangler prosedyre som sikrer at LPG-anlegget underlegges systematisk tilstandskontroll.
- Systematisk tilstandskontroll av anlegget er ikke gjennomført eller planlagt.
- Virksomheten har mangler ved sin drift og sitt forebyggende vedlikeholdsarbeid ved tankanlegget.
- Virksomhetens system for vedlikehold er mangelfullt.

Eksplisjonsvern

- Virksomhetens eksplosjonsverndokumenter for anleggene på Leirdal og Susort tilfredsstillende ikke kravene gitt i forskrift om helse og sikkerhet i eksplosjonsfarlige atmosfærer.
- Virksomheten har manglende skriftlig vurdering av mulighet for forekomst av eksplosiv atmosfære.
- Virksomhetens eksplosjonsverndokument for anlegget er mangelfullt.
- Virksomhetens arbeid knyttet til eksplosjonsvern har mangler.
- Eksplosjonsverndokumentet belyser i begrenset grad hvilke tennkilder som er vurdert som relevante, og hvordan disse kontrolleres.

Dokumentasjon, styringssystem, internkontroll

- Virksomhetens internkontroll/ styringssystem har enkelte mangler.
- Virksomhetens systematiske internkontrollarbeid har mangler.
- Virksomheten har ikke tilstrekkelig kontroll på styring av endringer og kan ikke fremlegge prosedyre for dette
- Virksomheten har sikkerhetsdatablad som ikke er oppdatert.
- Virksomheten var ikke kjent med endringen i storulykkeforskriften og at det må utarbeides en strategi.
- Virksomhetens dokumentstyring kan forbedres.
- Virksomhetens internkontrollsystem bør i større grad sikre en overordnet oversikt, sammenheng og systematikk med utarbeidede rutiner/ instruksjoner.

Vurdering og dokumentasjon av risiko

- Virksomheten har mangler ved dokumentasjon av oppfølging av foreslåtte anbefalinger i risikoanalyse og manglende system for dokumentert gjennomgang og eventuell oppdatering av risikoanalyser.
- Virksomhetens vurdering av sannsynlighetsgrader for vurdering av risiko kan bli tydeligere.
- Oppfølging av foreslåtte tiltak i risikoanalysen.
- Manglende beregning av risikokonturer.
- Virksomheten har forbedringspotensial med hensyn til risikovurdering
- Manglende risikovurdering ved utsettelse av forebyggende vedlikehold på ESD-ventil.
- Virksomhetens risikovurderinger er mangelfulle, spesielt med hensyn til mulige storulykkehendelser.

Beredskap og øving av beredskap

- Samordning av beredskapsplaner med berørte lokale myndigheter og beredskap utenom ordinærarbeidstid er mangelfull.
- Virksomheten har enkelte mangler ved beredskapsplanen
- Virksomheten har mangler i beredskapsplanen. Det mangler plan som sikrer at det øves på alle storulykkesenarioene i løpet av en 3 årsperiode.
- Virksomheten bør i større grad synliggjøre at industrivernets øvelsesplan dekker relevante storulykkesenarioer.

Diverse tekniske mangler og svakheter

- LPG-tank mangler overfyllingsvern.
- Manglende oversikt over forriglinger tilknyttet brannalarmsystemet.
- Det er mangler knyttet til skilting og merking av tanker, rør og utstyr.
- Virksomhetens merking av farlig avfall er mangelfull.
- Virksomheten bør vurdere behov for utbedring av påkjørselvern ved fylleledning.

Avviksbehandling og uhellssoppfølging

- Den ansvarlige har ikke fulgt opp at alle elementene i eget styringssystem fungerer etter hensikten. Det ble registrert mangelfull oppfølging av tidligere påpekt avvik knyttet til mangelfull tennkildekontroll.
- Virksomhetens rutine for varsling og rapportering av uhell og ulykker har mangler.
- Manglende avviksbehandling av avvik fra anerkjent standard som er lagt til grunn og sikkerhetskritisk vedlikeholdsetterslep.
- Mangelfulle undersøkelser for å hindre gjentakelse av fare og ulykkesituasjoner.
- Avvik fra brannvesenets tilsynsrapport 2015 er ikke lukket.
- Virksomhetens system for avviksbehandling kan forbedres.
- Innmelding av avvik (uønskede hendelser, tilløp/farlige forhold) synes stadig å være en betydelig utfordring

Informasjon til allmennheten

- Virksomheten oppfyller ikke kravene til å gi informasjon til allmennheten om sikkerhetstiltak.
- Informasjon er ikke sendt ut.
- Virksomhetens informasjon til allmenheten er mangelfull.
- Virksomheten har ikke utarbeidet informasjon til allmennheten om sikkerhetstiltak.
- Virksomheten har enkelte mangler ved utarbeidet informasjon til naboer.
- Manglende elektronisk informasjon til allmennheten om sikkerhetstiltak.
- Virksomheten har forbedringspotensial med hensyn til innhold i informasjon til allmennheten.

Sikring

- Eksplosivlager hadde gjerde som ikke sluttet helt tett mot bakken.
- Tiltak for å hindre at råvarer, halvfabrikata og produkter kommer på avveie eller havner i urette hender er mangelfulle.
- Virksomheten kunne under tilsynet ikke demonstrere at de hadde en fungerende alarm.
- Det manglet alarm på container som ble benyttet til å lagre fyrverkeri.
- Tiltak relatert til sikring av anlegget er mangelfulle.